

Plan for lek og sosial kompetanse i Båstadmyra barnehage 2025-2030

Lek

Lek er barnas viktigste arena for å oppleve intense øyeblikk av glede, utvikle gode relasjoner og for å lære. I Båstadmyra Barnehage skal barna møte lekne voksne, som innehar kunnskapen om viktigheten av lek og betydningen av voksnes deltakelse. Når voksne deltar i lek får de gjort viktige observasjoner om barns aktive deltakelse i leken, eller fraværet av deltakelse. I tillegg kan de voksne observere barnas språk, sosiale kompetanse og fantasi. På den måten kan de voksne legge til rette for et best mulig lekemiljø for gruppen og enkeltbarn.

Rammeplanen sier at personalet skal:	Barna på småbarnsavdelingene:	Barna på storbarnsavdelingene:
Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek	Får leke på rom som er utformet og tilpasset deres kroppslige lek. Får leke på rom hvor leker og materiell inspirer til ulik type lek. Får leke på rom som oppfordrer til enkel rollelek. Møter voksne som setter av nok tid til lek.	Får leke på rom som er inspirerende for barnas rollelek. (Møblering, materiell og leker) Får leke på rom som inspirerer til ulike typer lek, som konstruksjonslek, rollelek og motorisk-/bevegelseslek og hvor materiell er gjort tilgjengelig for barna. Møter voksne som skjermer barnas lek for forstyrrelser og avbrudd. Møter voksne som setter av nok tid til rollelek.
Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken	Opplever glede og humor gjennom å være sammen med andre barn. Møter voksne som aksepterer toddlerlekens hurtige bevegelser og frydefulle rop. Møter voksne som hjelper barnet med å få grunnleggende lekekompetanse, som hvordan komme inn i lek og hvordan invitere andre inn. Møter voksne som deltar i leken.	Møter voksne som tar ansvar for at alle barn kommer inn i lek og har noen å leke med. Møter voksne som veileder og tilrettelegger for at barna kommer inn i lek. Møter voksne som anerkjenner barns definisjonsmakt i leken. Møter voksne som deltar i leken, veileder, støtter og beriker leken med innspill og materialer.

	Møter voksne som hjelper barna i gang med leken, og som kan gi barna inspirasjon til hvordan leken kan videreutvikles. Møter voksne som deler barna inn i mindre lekegrupper. Får være med voksne som leser barnas signaler og tar deres initiativ til hva de ønsker å leke.	Får veiledning og støtte i å forhandle om leketema og progresjon i leken. Møter voksne som deler og skjermer barnegrupper, for å bidra til å danne vennskapsrelasjoner. Møter voksne som reflekterer sammen med barna om å inkludere andre i lek. Møter voksne som hjelper barna til å ta ulike roller i leken. Deltar i barnesamtale med fokus på lek og vennskap.
Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer	Får være med voksne som tuller og tøyser. Møter voksne som introduserer begynnende rollelek. Får erfaring med ulike eventyr og annen barnekultur som kan bidra til felles referanser i enkel rollelek. Blir introdusert for enkle regelleker.	Får være med voksne som bruker humor i leken. Møter voksne som bidrar til at barna selv får skape «hverdagsmagi» og leketema. Møter voksne som lar barna leke medieinspirert lek og som engasjerer seg i leketematikken. Møter ulike leketemaer gjennom ulike temaprojekt.

		Møter voksne som inspirerer barna til nye leker ved bruk av bøker, sang, eventyr etc. for å skape et felles leketema. Møter voksne som oppmuntrer barna til å komme med ideer, og som bygger videre på barnas initiativ, interesser og nysgjerrighet. Får delta i regelleker.
Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser	Får være med voksne som gjør observasjoner i lek, og som tilpasser veiledning og tilrettelegging til enkeltbarn og støtten de trenger. Får være med voksne som gjennom observasjoner og deltakelse i lek, kan stoppe ekskludering og annen krenkende atferd.	
Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillmønstre	Møter voksne som setter ord på barnas lek for å støtte og veilede barna, både sosialt og språklig. Får være med voksne som observerer og bidrar til å bygge gode relasjoner mellom barn-barn og barn-voksen. Møter voksne som hjelper barna med å sette ord på følelser, regulere impulser og som anerkjenner det som er vanskelig i leken. Får erfaring med turtaking og å vente på tur.	Møter voksne som støtter i konfliktløsning og veileder i det å inngå kompromisser i leken og som hjelper barna med å «dekod» lekekoder. Får være med voksne som tar leken på alvor ved ikke å le av barna i leken, men heller le med. Møter voksne som tar initiativ til lek og bidrar til en likeverdig fordeling av roller. Møter voksne som støtter og veileder til samspill, leke sammen, forståelse av de

		sosiale spillereglene i leken og til å bli utholdende i leken.
Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek	Møter voksne med kompetanse på lek og hvorfor lek er viktig for barna. Møter voksne som anerkjenner at leken er et mål i seg selv, å leke er gøy! Møter voksne som jevnlig reflekterer over og er bevisst sin rolle, og barnas definisjonsmakt i leken. Møter voksne som er bevisste på hvor viktig det er med tilrettelagte lekemiljøer.	

Sosial kompetanse

Alle barn trenger å kunne inngå i samspill mer andre i ulike situasjoner. Sosial kompetanse vil si ferdigheter, kunnskaper og holdninger til hvordan man mestrer ulike sosiale miljøer, hvordan man etablerer og vedlikeholder relasjoner eller vennskap. Sosial kompetanse er med på å øke barnets trivsel og fremme barnets utvikling. Det handler om hvordan man forholder seg til omgivelsenes forventninger, hvordan man dekker sine sosiale behov, og hvordan man håndterer utfordringer.

Rammeplanen sier at personalet skal:	Barna på småbarnsavdelingene:	Barna på storbarnsavdelingene:
Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner	Møter voksne som tilrettelegger for gryende vennskap og fine samspill mellom barn-barn og barn-voksne. Møter sensitive voksne som ser og anerkjenner barnas behov og ønsker. Møter voksne som tar initiativ til samspill, lek og relasjonsbygging mellom barna. Opplever fellesskap og tilhørighet til gruppen gjennom å hilse på hverandre og synge navnesanger.	Møter voksne som tilrettelegger for at barna tar initiativ til samspill og lek med jevnaldrende, og støtter de barna som har behov for det. Blir bevisst sin egen identitet i samspill med andre. Får erfaringer med å inngå i relasjoner med flere lekekamerater, og støtte til å utvide disse relasjonene. Får veiledning på å dele, og invitere til lek og samspill, for eksempel ved å gi fra seg en leke. Får støtte og veiledning i forhold til selvhevdelse. Møter voksne som hjelper barna med å øve på turtaking i lek og samspill. Gjør seg erfaringer gjennom samspill og lek med andre og utvider vennsksapsrelasjoner.
Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap	Møter voksne som støtter barna i deres emosjonelle og sosiale utvikling. Møter voksne som hjelper barna til en gryende forståelse for sammenhengen mellom egen handling og andres reaksjoner.	Møter voksne som støtter barna i deres emosjonelle og sosiale utvikling. Møter voksne som bidrar til å utvikle en forståelse hos barna for hvordan deres handlinger påvirker andres reaksjoner, og til å se sammenhenger og konsekvenser.

	Møter voksne som lar barna medvirke i sin egen hverdag.	Får veiledning og støtte i det å rekke opp hånden og vente på tur. Møter voksne som lar barn fortelle om noe som er viktig for barnet i en mindre gruppe, i samtale med andre barn.
Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger	Mottar empati, for eksempel trøst når det er lei seg. Møter voksne som hjelper barna til å gjenkjenne og forstå egne og andres følelser, gjennom å sette ord på følelser. Møter bilder av følelser i omgivelsene og får erfaring av at vi alle har et kroppsspråk. Møter voksne som støtter barna i å vise begynnende empati og turtaking.	Gjør seg erfaringer med å snakke om og sette ord på egne følelser, og en gryende forståelse for mer komplekse og sammensatte følelser. Få erfaring med prososiale handlinger. Møter voksne som støtter barna i å vise empati og turtaking. Møter voksne som støtter barna i å gi uttrykk for sine opplevelser og meninger, og å bli oppmerksomme på hverandres ulike meninger. Får være med voksne som hjelper barna til å forstå og følge beskjeder.
Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner	Være med voksne som støtter barna i å utvikle selvbildet sitt, hevde seg selv og sin egen vilje, og til å bli oppmerksomme på andre barns vilje/intensjoner. Opplever støtte til å vise begynnende empati.	Blir bevisstgjort og ansvarliggjort i forhold til valgene de tar, og konsekvensene av disse. Og til å se sammenhenger mellom egen og andres atferd. Få erfaringer med å utsette egne behov og ønsker. Få erfaringer med å kunne tilpasse seg og kompromisse.

		Møter voksne som lar barna sette egne grenser, veileder dem i forhold til selvkontroll og impulskontroll, og bidra slik at de hevder seg selv på en positiv måte. Får være med voksne som veileder barna i å respektere andres grenser og lytte til andres meninger. Får være med voksne som bistår med veiledning i konflikter slik at barna i større grad kan samarbeide med andre og finne løsninger selv.
Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.	Møter voksne som støtter barn i å forstå hverandres hensikter ved å sette ord på følelser og handlinger. Møter voksne som støtter barnet i å inkludere og invitere andre barn inn i lek. Møter voksne som vet hvordan man jobber med uheldige samspillmønstre blant barna, og hvordan best forebygge for det.	Møter voksne som veileder når de nå i større grad forstår sosiale krav og forventninger. Møter voksne som støtter og veileder slik at barna inkluderes og inviterer andre inn i lek og samspill Møter voksne som støtter barna i å utvikle toleranse, interesse og forståelse for hverandre og for ulikhet.
	Møter voksne som har kompetanse på å forebygge mobbing og om inkluderende barnehagemiljø, og som er bevisst sitt ansvar i å følge barnehagelovens kapittel 8. Deltar i hjertesamlinger	